Lieta Nr. C16089513

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī 2013.gada 18.oktobrī

Jēkabpils rajona tiesas tiesnese L. Bārbale, izskatotrakstveida procesā civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/**par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a :

prasītāja /pers. A/ (turpmāk - Prasītāja) iesniegusi tiesā mazā apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ (turpmāk - Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka kopdzīves laikā ar Atbildētāju dzimuši divi bērni: 2001. gada 28. jūlijā dēls /pers. C/ un 2003. gada 4. martā meita /pers. D/. Paternitāte bērniem atzīta, reģistrējot bērnu dzimšanu. No 2013. gada janvāra mēneša Atbildētājs dzīvo atsevišķi, bērni dzīvo kopā ar Prasītāju un atrodas viņas apgādībā. Atbildētājs nesniedz nekādu materiālu palīdzību bērnu uzturam.

Pamatojot prasību ar Civillikuma 112., 177., 179. pantu, Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus katra bērna uzturam ik mēnesi Ls 80 apmērā un noteikt, ka spriedums ir izpildāms nekavējoties. Prasītāja lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā.

2013. gada 14. augustā Atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmo daļu tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu aizpildītas paskaidrojuma veidlapas par prasību iesniegšanai tiesā līdz 2013. gada 13. septembrim.

Sakarā ar to, ka dokumenti Atbildētājam ir piegādāti Civilprocesa likuma 56. panta noteiktajā kārtībā, tiesa atzīst, ka Atbildētājs par lietas izskatīšanu ir informēts.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2013. gada 23. septembrī, nosūtot pusēm paziņojumu (lietas 27. lapa).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Civillikuma 177. pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu

sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 178. pantu, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo. Šajā gadījumā to īsteno Prasītāja, pie kuras dzīvo bērni.

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Arī 1998. gada 8. jūlijā LR likuma „Bērnu tiesību aizsardzības likums" 2. panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība, bet 24. panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Civillikuma 179. panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Konvencijas par bērna tiesībām 27. panta pirmā daļa nosaka, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz viņa fiziskajai, psihiskajai, garīgajai, tikumiskajai un speciālajai attīstībai nepieciešamo dzīves līmeni. Minētā panta 2. daļa nosaka, ka vecāki vai citas personas, kas audzina bērnu, ir pirmām kārtām atbildīgi par to, lai viņu spēju un finansiālo iespēju robežās bērnam būtu nodrošināti viņa attīstībai nepieciešamie dzīves apstākļi.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka, nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, par primāru uzskatāms nepilngadīgā bērna uzturēšanas nodrošinājums.

Prasītāja lūdz piedzīt katra bērna uzturam uzturlīdzekļus Ls 80 ik mēnesī, pret ko Atbildētājs iebildumus nav cēlis.

Kā redzams no lietai pievienotajām dzimšanas apliecību /numurs/un/numurs/kopijām, tad /pers. C/, personas kods /personas kods/, un /pers. D/, personas kods /personas kods/, vecāki ir /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. A/, personas kods /personas kods/ (lietas 10. - 11. lapa).

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ prasība apmierināma pilnībā, nosakot, ka no /pers. B/ bērnu /pers. C/ un /pers. D/ katra uzturam ik mēnesi piedzenami uzturlīdzekļi Ls 80 apmērā, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no prasības iesniegšanas dienas - 2013. gada 9. augusta.

Piedzenot uzturlīdzekļus konkrētajā apmērā no Atbildētāja atbilstoši Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktam, 39. pantam un 42. panta pirmajai daļai, piedzenami arī tiesas izdevumi, no kuru samaksas pie prasības iesniegšanas tiesā prasītāji uzturlīdzekļu piedziņas lietā saskaņā ar likumu ir atbrīvoti – valsts nodeva valsts ienākumos Ls 241,80 (80x2x12=1920; 1920-1500=420; 420x4%+225=241,80) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,49.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205. pantu, pēc Prasītājas lūguma, nosakāms, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu ir izpildāms nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem, Atbildētājamnosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu par labu valstij – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Vadoties no teiktā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 197., 199., 204[1]., 205., 250.[25] pantu tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, **par labu /pers. A/,** personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus ik mēnesi no visa veida ienākumiem dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, un meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, katra uzturam **Ls 80,00** (astoņdesmit lati 00 santīmi) apmērā, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2013. gada 9. augustu līdz pilngadības sasniegšanai, nosakot, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no/pers. B/, personas kods /personas kods/, **valsts ienākumos** valsts nodevu **Ls 241,80** (divi simti četrdesmit viens lats 80 santīmi) un izdevumus, kas saistīti ar lietas izskatīšanu **Ls 5,49** (pieci lati 49 santīmi), nosakot, ka spriedums šajā daļā Atbildētājam labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Atsaukt izpildu rakstu, kas izdots saskaņā ar Jēkabpils rajona tiesas 2013. gada 23. augusta lēmumu par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Jēkabpils rajona tiesā.

Tiesnese L. Bārbale